

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenemli nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 252.

V Ljubljani, v petek 4. novembra 1892.

Letnik XX.

Kje treba popravka?

Hudo se brani; a red in pravost
braniti pa je ovirano ali celo za-
branjeno.

Leon XIII. Inscrutabili.

Dne 29. septembra t. l. so se člani ljubljanskih krčmarjev in kavarnarjev na združenem zboru pritoževali, da je dobila dovoljenje za vinotoč v Ljubljani neka slabo znana ženska, ki hoče pod krinko gostilničarskega obrta izvrševati najbolj sramotni obrt, ter so sklenili, da take ženske ne vsprejmo v zadrugo.

„Slovenec“ je o tej stvari poročal svojim čitateljem ter pohvalil pošten čit krčmarjev in kavarnarjev. Pristavili pa smo, da se čudimo, kako se dá dovoljenje za vinotoč osebi, ki se je v Celovcu in Gradcu pečala, kakor se govori, z zloglasnim obrtom, a so jo od tam iztirali, in ki je iz istega namena prišla v Ljubljano, za to prosila in — dobila dovoljenje za gostilno.

Na ta naš članek, objavljen 29. septembra, nam je gospod župan Grasselli poslal 13. oktobra popravek, ki po našem mnenju ni bil ne po svojem obsegu in ne po svoji obliki stvaren popravek, zato smo se branili, vsprejeti ga. Sodišče je odločilo, da popravek „Slovenec“ vsprejmi, in ker ga je prvič prinesel na svoji drugi strani, moral ga je drugič prinesiti na svoji prvi strani.

Mi bi proti temu popravku ničesar ne imeli, ko bi res kaj popravil. Toda kdor je čital naš članek in g. župana popravek, vidi, da se nič stvarnega ne popravlja. Kaj hočete popravljati z obrtnim zakonom, o katerem ni v našem članku nobene besede. Ali ni to le pesek v oči?

Mi se takrat nismo ozirali na obrtni zakon, a ker se sedaj nanj sklicuje popravek, zato navedemo tudi mi iz obrtnega zakonika določilo, katero naj našim čitateljem pojasni, ali so se izvršile vse poizvedbe, predpisane v obrtnem zakonu, in kako so se v tem slučaju rabili izključevalni uzroki, določeni v obrtnem zakonu. Kot pogoj za vodstvo samostojnega obrta traba, kakor zakon pravi, poleg drugega: „Verlässlichkeit und Unbescholtenheit des Bewerbers“. Potem pravi zakon: „Die Concession ist jedenfalls zu verweigern, wenn gegen den Bewerber oder gegen die im Familienverbande des Bewerbers lebenden Familienmitglieder Thatsachen vorliegen, welche die Annahme rechtfertigen, dass das Gewerbe zur Förderung des verbotenen Spieles, der Hehlerei, der Unsittlichkeit oder Trunksucht missbraucht werden würde.“ — To določilo je pač jasno in mestni magistrat ljubljanski bi ga v tem slučaju lahko popravil, ko bi ga hotel. Moral bi poizvedovati, ali ima prosilka lastnosti, katere zakon zahteva.

In kaj se je storilo? — Pri domačih prosilcih se strogo izvršujejo določila obrtnega zakona, tukaj pri tujem se niso tako izvrševala; pri domačih se je do sedaj vselej zahtevalo npravnostno spričevalo, pri tuji osebi pa, zoper katero se je zadruga tako določno izrazila se ni strogo preiskovalo, da bi se dognalo, ali je oseba zanesljiva in poštena, ali ne.

Torej brez ozira na naravni, božji in npravnostni zakon, ki brezpogojno obsoja tako postopanje, moramo reči tudi v smislu obrtnega zakona, da oseba, kakor smo jo opisali v članku „Sramota“, gotovo nima onih lastnosti, katere

obrotni zakon zahteva, in da taka oseba spada brez dvoma v vrsto onih, katerim ni dati dovoljenja za vinotoč.

Zato moramo zopet poudariti, da odgovornost za vse posledice ima magistratni odsek, oziroma mestni odbor ljubljanski, in zato vse naše očitaje mora meriti na ta dva.

Ves ta dogodek pa ima globeja tla; korenini namreč v brezbožnih načelih, vladujočih dandanes mogočno na svetu. Brezvestnemu kapitalizmu, ki je zgradil svojo prevlado na temelju liberalnem, ni dovolj, da stiska iz reveža zadnji vinar, on zahteva tudi njegovo — poštenje! O tem modernem suženjstvu, ki je je vplodil, napisati bi se mogle hujše reči, kakor jih je „Narod“ razkladal nedavno o zloglasnem (!) srednjem veku, pisal o „natezalnicah in sežiganju čarovnic“. — Kje je pač ložje najti „življenje psa“, o katerem „Narod“ govori, ali v srednjem veku, ali sedaj, ko je liberalizem privedel človeštvo zopet nazaj v paganski hetairizem in poligamijo, če ne javnopravno, pa vsaj dejansko?

Prišli smo tako daleč, da sme Hügel pisati: „Die Prostitution ist für das Weib ebensowenig schimpflich, als es für dasselbe schmachvoll ist durch Gesang, das ist durch den Klang ihrer Kehle, Geld zu erwerben. — Denn in beiden Fällen liegt nichts anderes als die wirtschaftliche Verwertung körperlicher Fähigkeiten vor.“

Obžalovati nam je vnovič, da se je ta izvrek zlegel tudi v Ljubljani. Mestni magistrat pa namesto da odklanja sedaj za to vsako odgovornost od sebe, naj bi raje prirejal popravke tam, kjer so bolj potrebni, nego v „Slovenec“.

Toda če tudi dobimo še sto popravkov, vsikdar bomo odločno in glasno obsojali ta dogodek, ki je pritisnil sramotilni pečat našemu mestu in ki je do sedaj belo Ljubljano spremenil v črno. Prepri in žalost v družinah, razuzdanost mladine, ki hiti v svoj npravni in telesni propad, velika nevolja, ki se vedno glasneje vzbuja po Ljubljani, vse to odločno pozivlja vplivne kroge, naj popravijo storjeno napako ter zanesejo prestolnemu mestu pobožnega in npravnega naroda slovenskega z gnjusom, ki legitimuje to, kar zakon božji odločno prepoveduje! Zatorej: S popravki tje, kjer so neobhodno potrebni!

Liga + 22.

0 važnosti katoliškega tiska.

Z Goriškega, meseca oktobra.

3. Na delo!

Sv. oče pravi v navedenih besedah, da se ni storilo v Italiji zadosti za katoliško časnikarstvo. In mi pristavimo: pri nas storilo se je dosti, ali zadosti še ne. — Skrbeti moramo, da se katoliško časnikarstvo vedno bolj razširi, nasprotno, liberalno pa omeji; katoličani bi ne smeli liberalnih listov niti ne čitati. Kdor hoče poslušati sv. očeta, naj se odpove vsem listom, kateri le količkaj dišijo po liberalstvu. Ni se treba dati oslepiti po nekaterih katoliških stavih, ker to je pesek v oči! Ako nam dohaja tak nasproten list, vrnimo ga, vračajmo ga, dokler se nam vsiljuje. Pravi katoličani ne morejo vzdržavati listov, kateri psujejo in obrekujejo papeža, škofe, duhovnike, vero, ljudstvo. Posebno bodimo oprezni pred polovičarskimi listi.

Da pripomoremo katoliškemu časnikarstvu materijelno, ni treba, da smo bogataši. Kdor premore,

naj poleg naročnine doda par desetice; kdor ne more toliko, naj naroči list v družbi s svojimi sosedi.

Ako bi dalo v vsaki vasi deset oseb po dva krajcarja vsak teden, bilo bi dosti pomagano; list bi imel na stotine čitateljev in sodelovalcev. In to bi se zgodilo z nabiranjem vsak teden. — Ali za vse je treba ljubezni; ljubezen stori veliko tudi z malimi pripomočki.

Pokazali smo nekaj pripomočkov; vsak za-se najde pa še druge. Tedaj na delo! Ne čakajmo boljših časov. Sedaj delajmo s temi sredstvi, ako hočemo boljšo bodočnost. Pred vsem pa pomnimo: Katoliški listi ne bodo imeli nikdar pravega uspeha, dokler niso v rokah ljudstva. Za ljudstvo morajo biti pisani, med ljudstvom razširjeni in zato treba v ta namen ljudstvo v tej zadevi podučiti.

Da bode pa katoliški časnik res priljubljen ljudstvu, mora se ozirati na krajevne, deželne razmere. Skrbeti moramo, da dobi vsaka dežela svoj katoliški list, zraven pa skrbimo za splošno skupno glasilo. Kjer so že v deželi čisto katoliški listi, podpirajmo jih, kjer jih ni, vstanovimo nove. Ako se sedanji liberalno-katoliški prevstrojijo v čisto katoliške, bodo naj naši, drugače jih niti ne čitajmo. Vsaka dežela imej svoj list, kateri ustreza željam deželanov-katoličanov, kateri nas opozarja na nevarnosti v deželi, kateri nas brani pred obrekovalcem, lažnjivcem, kateri nam kaže, kako delovati, da pridemo do skupnega smotra. Kadar bomo vsi po svojih močeh delovali pri listu, bode gotovo tudi zadoščal vsem potrebam.

Tak list prinaša naj dopise in novice, katere zanimajo samo našo deželo, kar pa zanima vse, prinaša naj skupen dnevnik, glasilo.

Poznamo tudi mi važnost onih časnikov, kateri s posebno duhovitostjo in umnostjo razpravljajo višja vprašanja in potrebe in priporočamo še posebno, naj se vsi izobraženci na nje naročajo — in zato si vsojamo reči: V vsaki vasi, fari bode naj po en ali več iztisov skupnega glavnega glasila za izobražence, po sto ali še več iztisov pa domačega lista za ljudstvo. Kadar bode čitalo v vsaki vasi, župniji precejšnje število ljudi „naš katoliški list“ kadar bodo i ti pri svojih priporočali, kar so dobrega čitali, tedaj bomo gledé časopisja dosegli svoj smoter.

Da bodo imeli pa naročniki po deželi, v vaseh, farah še večje veselje do lista, treba je, da prinaša list vsaj nekaj, kar zanima čitatele. Zato je treba, da ima list v vsaki fari dopisnike; dopisnike trezne, zanesljive, razumne, največ pa dopisnike, kateri vedo iz raznih novic in dogodkov izbrati ono, kar vzbuja v ljudstvu zanimanje. Čeravno ni radovednost lepa, je vendar vsem prirojena, in tej radovednosti čitatelejev moramo ustrezati, da se ne obrnejo do nasprotnih listov. Poleg vsega pa pazimo, da ne napolnujemo katoliškega lista s kakim katoliškim kolarjem, pridigo ali pa s politiko, katere zanima samo diplomate. Večkrat opazimo v nekaterih katoliških listih, da se pečajo z visoko politiko, pišejo cele strani o Bismarcku, Crispiju, vse mogoče frazonske pojave, zanemarijajo pa domače potrebe in koristi.

Delajmo, žrtvujmo in skrbimo, da bodo katoliški časniki razširjeni povsod.

Posebno pa naj se trudi za to sveto stvar naša častita duhovščina. Ona naj razširja katoliške liste med narod, ona naj podpira i gmotno in du-

ševno. Ne dajmo si očitati, da duhovnik prime zadnji za pero v roko za časnik, da so duhovniki v tem oziru najbolj brezbrčni. Glejmo naše nasprotnike! Njim dopisuje vsak šušmar. In pri nas? V novejšem času vidimo velik napredek in navdušenje na naši strani; naša „Liga“ naj se razširja, utrjuje in nosi naj navdušenje za našo katoliško slovensko stvar v najzadnje slovensko družino!

Liga + 21.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. novembra.

Notranje dežele.

Novi člani gospodske zbornice. V liberalnem taboru je veliko veselje zaradi imenovanja novih članov gospodske zbornice. „N. Fr. Pr.“ vidi v tem imenovanju veliko pridobitev za liberalno stranko, gospodsko zbornico, pa tudi za Avstrijo. Ker dobro vemo, kaj pomenjajo pridobitve, katerih se veselijo ta list, bomo pač znali po pravi vrednosti oceniti to imenovanje novih članov gospodske zbornice. Grof Taaffe je bil našel po večini liberalno gospodsko zbornico. S težavo je je toliko preosnoval, da je vsaj neka srednja stranka odločevala, konservativne večine pa v gospodski zbornici še sedaj ni bilo. Do konca lanskega leta je pod Taaffejevo vladavo bilo poklicanih v gospodsko zbornico 68 konservativcev, 29 pristašev srednje stranke in 26 liberalcev. Vlada se je torej vselej pred vsem ozirala na desnitarje. Letos se je pa to premenilo. V letošnjem letu je v gospodsko zbornico poklicanih 22 članov in med temi je 11 liberalcev, 3 člani srednje stranke in 8 desnitarjev. Vidi se torej, da se je Taaffe poprijel vse druge politike. Po tem potu bi polagoma zopet gospodsko zbornico naredil liberalno. Taaffe gotovo tega ne dela brez posebnega namena. Soditi mora, da bode potreboval liberalnejšo gospodsko zbornico. Po tem soditi, je pričakovati, da bode vladav z vedno bolj liberalnimi predlogami prihajala pred parlament, posebno če v državnem zboru se jej ne bode z vso odločnostjo jela upirati desnica.

Gospodska zbornica in Poljaki. Poljaki niso zadovoljni, da se je pri imenovanju članov gospodske zbornice tako malo na nje oziralo. Glede na važnost poljskega kluba pri sedanjem razmerju strank bi se ne bili smeli samo trije Poljaki poklicati v gospodsko zbornico. Poljski listi so tudi nezadovoljni s tem, da v predsedstvu gospodske zbornice ni nobenega Poljaka. Kakor se vidi, Poljaki že čutijo, da jih začenjajo nekako odpraviti levičarji na ljubo.

Zjednjena desnica. Poljak Kozlovski se je na shodu volilcev izrekel, da se bode moral Hobenwartov in poljski klub bolj zblížati in gledati, da bolj k sebi pritegneta Mladočehe, da se tako obnovi prejšnja desnica državnega zbora. Kozlovski misli, da je jedino tako mogoče preprečiti rastoči vpliv zjednjene levice. Nasveto Kozlovskega se v nekem oziru ne dá dosti ugovarjati, toda mi dvomimo, da bi se Mladočehe hoteli poprijeti take politike, da bi konservativci z njimi mogli skupno delovati. Vsaj sedaj je za to še jako malo upanja.

Ogersko. Položaj je še vedno nejasen. Liberalna stranka je te dni imela posvetovanje. Pričakovalo se je, da bode pri tem posvetovanju ministerski predsednik se kaj izrekel o političnem položaju, zlasti, kako je s cerkveno-političnimi vprašanji. Szapary pa je molčal o tej stvari. Kmalu po omenjenem posvetovanju je pa bil ministerski svet, pri katerem so se posvetovali o važnih stvareh. Ministerski predsednik pojde v kratkem na Dunaj, da bode o več stvareh poročal vladarju. Tedaj se bode bode najbrž tudi odločilo, če še ostane sedanja vlada.

Vnanje države.

Rusija in Turčija. Kakor znano se orientarno vprašanje suče najbolj okrog morskih ožin ob Carigradu. Rusija hoče imeti za vse svoje ladije svoboden prehod; dotim bi se za druge ladije te ožine zaprle. Da to doseže, je bila velike vojne. Na vojnem polju pa Rusija ni mogla doseči svojega namena. Nesrečna krimska vojaka jej je mnogo škodovala. Kar pa Rusi niso mogli pridobiti na bojiščih, to sedaj skušajo doseči po diplomatičnem potu. Tako je letos že Rusija dosegla, da sedaj smejo ruske ladije voziti neoborožene vojake brez posebnega dovoljenja skozi Bospor in Dardanele. Sedaj bo Rusija zahtevala, da bi se jej dovolilo še voziti orožje in strelivo. Če se jej to dovoli, potem Rusija lahko vsak čas celo vojsko spravi pred Carigrad in utrjenje Bospora zgubi mnogo veljave. Turčija se še vstavlja in evropske velevalosti zlasti Anglija v to ne bodo morale privoliti.

Srbija. Sodišče je sklenilo, da se belgrajski župan in podžupana izpušče iz preiskovalnega zapora. Kakor znano, bili so jih zaprli zaradi zlorabe uradne oblasti. Vladi ni prav, da so jih iz zapora izpustili, ali se pomagati ne more, ker pri sodiščih odločujejo radikali. Preiskava proti omenjenim se pa še nadaljuje.

Italija. V Soglianu pri Bologni je na volilnem shodu bilo prišlo do krvavega boja mej repub-

likanci in socijalisti. Streljali so z revolverji. Jedna oseba je mrtva, več pa teško ranjenih. Vojaki so napravili red.

Anglija. Dne 13. novembra bode v Londonu velik tabor delavcev, ki so brez dela. Pri tem se bode sklepalo, da se zahteva od vlade, da jim preskrbi delo ali pa za nje skrbi. Delavci bodo vlado opozorili, da je treba povsod mnogo poprav pri cestah in javnih napravah, kjer bi mnogo ljudi našlo delo.

Belgija. Zbornišni odsek za revizijo ustave se je s 16 proti 4 glasom izrekel proti občni volilni pravici. Zaradi tega je seveda velika nevolja med radikali in socijalnimi demokrati. O tem, kako naj se razširi volilna pravica se v odseku še ni doseglo nobeno sporazumljenje. Konservativci hočejo, da mora imeti nekoliko stalno stanovanje, kdor bi smel voliti, liberalci pa, da bi moral znati brati in pisati.

Nemčija. Katoliški poslanci hočejo v državnem zboru predlagati, da se razveljavi zakon, ki prepoveduje jezuitom aivanje v Nemčiji. — Cesar Viljem je bil te dni v Wittenbergu pri blagoslovljenju cerkve, na katere vrata je pred reformatcijo Luter bil nabil svoje teze. Ta cerkev se je letos prenovila. Da so pri tej slavnosti proslavljali Lutra in druge reformatore, je umljivo. Cesar je pa pri tej priliki naglašal, da se hoče vedno držati resnice svetega evangelija, v katerem je naše upanje v življenju in ob smrti. Potem je naglašal, da v verskih stvareh ne odločuje sila, temveč le svobodno prepričanje in spoznanje. Koncem se je vladar izrekel, da se hoče držati Lutra. Veselo pri tej slavnosti je bilo to, da se ni posebno proti katolikom zabavljalo, kakor je pri protestantskih slavnostih navada.

Afrika. Dahomejci baje dobivajo orožje in strelivo od Nemcev. Pa ne samo to, Francozi celo hočejo vedeti, da dahomejske čete vodijo Evropeci in sicer 3 Belgijci in 6 Nemcev.

Izvirni dopisi.

S Koroškega, dne 30. oktobra. (Glasovi nasprotnikov.) Nemško-liberalni koroški deželni in državni poslanci se gibljejo. V zadnjih tednih sklicali so nenavadno mnogo volilskih shodov, da poročajo o „svojem“ delovanju. „Nenavadno mnogo“, pravim, kajti inace je o naših gg. poslancih prav malo čuti, in le kedar treba udrihati po Slovenceh, se navadno oglašé.

Prvi se je v tem smislu oglašil državni poslanec dr. Steinwender dne 13. oktobra v Beljaku. „Slovenec“ je že dne 20. oktobra označil prazno besedičenje vodje nemških nacionalcev. Vrlo dobro veli zadnji „Mir“ o Steinwenderjevem govoru:

„Steinwender je prežvekal stare prazne in neresnične marne, ki smo jih že stokrat prej v časnikih brali. Njega vznemirjuje vsaka drobtinica pravice in ravnopravnosti, ki se Slovincem dovoli, kakor bi bili mi Slovenci kakor uboga živina samo za trpljenje in prenašanje krivice rojeni. Posebno pa ga v oči bode imenovanje prošta Mariniča in pa slovenske šole v Žabnicah, Kotmari vasi, Globasnici in Šmihelu, ki jih do zdaj pa še nismo imeli. Omeniti je treba, da je Steinwender tudi pri društvu „Südmark“, ki hoče od slovenskih kmetov posestva pokupiti in jih Nemcem izročiti, Slovence pa potem, ko bi bili brez zemlje, iz dežele pregnati. Zdaj pa vprašamo vse tiste, ki imajo odprte oči: Kako pa to pride, da Steinwender po eni strani Slovence iz dežele preganja, po drugi strani pa preliva nad slovenskimi otroci hnavske solze, da se tisti v slovenskih šolah ne bodo dovolj nemščine naučili in da potem ne bodo mogli živeti? Če bi Slovenec res brez nemščine ne mogel živeti, potem bi se moral Steinwender sam najhuje poganjati za čisto slovenske šole, kajti če bi Slovenci vsled tega od lakote poginili, spolnila bi se ja vroča želja društva „Südmark“, katerega odbor nik je Steinwender, in Nemci bi podedovali vso slovensko zemljo ter bi jim še denarja ne bilo treba nabirati za ta namen. Iz tega se pač jasno vidi, da Steinwender sam ne verjame, da bi Slovence brez nemščine ne mogel živeti.“

Tri dni pozneje, dne 16. oktobra, zboroval je v St. Paternionu zloglasni koroški „bauernbund“. Pokazalo se je o tej priliki z nova, da ima naš „bauernbund“ le namen, biti matadorjem nemškutarskega liberalizma poslušno orodje, ki jim je ob vsakem času na razpolago zoper Slovence! Kumovali so temu shodu „bauernbunda“, kojega proslavljajo nasprotniki kot „feste Burg des nationalen Friedens und treuer Hüter der freiheitlichen Rechte“, državna in deželna poslanci Ghon in Kirchner ter deželni poslanci Oraš, Unterkofler in Huber.

Prvi je zadel ob nežno občutljivo struno o „zatiranem nemštvu“ državni poslanec K. Ghon,

ki se tudi v državnem zboru prerad zaletava v Slovence in ob razgovoru o slovenskih razmerah dá svetiti stoji ne baš presvetlo luč nemške modrosti! Kaj izrekega pa svojim poslušalcem ni povedal; kajti premleval je „vom Standpunkte eines deutschen Kärntners“ ravno isto, kar je bil tri dni prej slišal kvasiti dr. Steinwenderja pred Beljačani. — Ugovarjal je Ghon mej drugim imenovanju gospoda Abrama, češ, take naredbe provzročujejo, „da naše dežele sinovi v lastni deželi ne bodo več dobili služeb (!!) ter se bode velik del dežele čisto — poslovenil!“

Tedaj, koroški Slovenci, učite se pridno nemščine, da bodo Nemci, ki so preleni, da bi se učili našega jezika, dobili mastne službe med nami! To je v istini „klasičen“ dokaz, kako neobhodno potrebna je koroškim Slovincem — nemščina! — Da g. Ghon ni zabil na primerne „šlagerje“ v svojem govoru, je itak umevno.

Za Ghon-om se je oglašil deželni poslanec in župan v Dolu pri Podravljah, Mat. Oraš, ki je spoznal za glavni nalog svojega zemeljskega bitja: delati nepogojno tlako nemčurkim matadorjem in kateremu je nemška šola tista ladija, ki pelje našo mladež v obljubljeni deželo, kjer zoré zlate nemške fige! — V uvodu svojega govora povdarja Oraš, da mu ni bilo dano, govoriti v deželnem zboru „velikih in krepkih govorov“. No, verjamemo ter niti dokazov ne zahtevamo! Ostalo bode tudi v bodoče tako, kaj ne?

Nadalje povdarja govornik, da je glasoval vedno, „ne da bi kdo na njega vplival (unbeeinflusst) in čisto po lastnem prepričanju“ (nach meiner freien Ueberzeugung). Po naših „abotnih“ mislih je vsakega poslanca dolžnost, glasovati „unbeeinflusst“ itd. Čemu tedaj, gospodine Oraš, ravno to posebno povdarjati? Morajo biti za to pač posebni vzroki; tudi vemo, odkod in kakšne je tisto „lastno in prosto prepričanje“.

Zlate besede govoril je Oraš, kakor pravijo „Fr. St.“, o „omiki“. Da je dostojno proslavljaj nemško, recte nemčurško šolo, in se pri tem do dobra zaganjal v slovenske poslance in slovenske rodoljube v obče, to vse godilo se je kajpak po „lastnem prepričanju“. Ta je prišel z resnico nekoliko navskriž, komu bi to v 19. stoletju štel v zlo? Jadikoval je g. Oraš, da hočeta slovenska poslanci (gg. Einspieler in Muri) za Slovence slovensko šolo, „dasi povsod (?) prebivajo Nemci (nemškutarji) ter tudi Slovenci zahtevajo nemško šolo (?); tako pa se odteguje kmetu, ki se itak le težko bori za svoj obstanek, jedino sredstvo, da priskrbi svoji deci znanje nemškega jezika. Koliko pa zahtevajo, kažejo njih vspehi; kajti ravno v našem volilnem okraju (beljaška okolica) je velika štirirazredna šola v St. Jakobu postala žrtev Slovencev.“ Upajmo, da bodo državni poslanci vse storili, da nas ne bodo več obremenovali s takimi šolami. Mi pa se moramo prizadevati, da vse storimo („alle Hebel in Bewegung setzen“), da se možem, ki imajo oznanjevati besedo božjo ter evangelij in propovedovati pokoj ter mir, vzame moč, da ne trosijo razdora med mirno (!) prebivalstvo koroško.“

Jedino nemški jezik je tedaj gosp. Orašu ono sredstvo, ki osrečuje koroškega kmeta, ki je prvi in glavni pogoj vsega njegovega „blagostanja“. Če smemo verjeti g. Orašu, ki je Slovenec, pa nemški zna, tedaj zemlja ni več solzna dolina, marveč pravcati raj, kjer mu ne manjka prav ničesar, marveč mu pečeni golobje leté v usta!

Toda, roko na srce, gospodine Oraš. Ali pač sami verjamete takim — čenčam? Po naših „abotnih“ mislih nemščina sama ne osrečuje, ne bogati, ne izveliča! Kajti čemu Slovenci vedno bolj lezejo v dolgove, če ravno so se v sedanjih — po gospodu Orašu „vzornih“ — šolah učili nemški? Za kmeta je prva stvar, da ima lepo obdelano polje, žlahtno sadje, lepo rejeno živino in da mu ni treba iskati pri oderuhtih denarja na posodo. To je prva, glavna stvar, nemščina le postranska!

Kaj pomaga kmetu, da še tako sladko nemški govori, a zato ne dobi niti počenega groša! Koliko kmetov pride na boben, dasi jim nemška govorica teče, kakor mēd! In tudi g. Oraš, ko hodi v Velikovec in Pliberk kupovat vole, ne vpraša kmeta, ali zna nemški, marveč gleda, da dobi po ceni lepo živino in se zánjo pobota prav po domače — slovenski!

*) Tem besedam dostavlja „Beljaška Urša“: „So spricht ein geborner Slovene!! Wacker!“ Dep.

Kar je g. Oraš besedičil o hujšanju, je pač stara pesen, katero na Koroškem sedaj žvižgajo že vrabci po strehah! Pa vprašamo: kdo hujša in dela nemir? Ali tisti, ki se poteguje za pravice, katere mu jamčijo božje in cesarske postave, ali tisti, ki slovenskemu ljudstvu te pravice jemlje in krati? Zato je sumničenje, da slovenska duhovščina na „hujška“, pač po ceni ali grdo natoľcevanje. H koncu pa pravi g. Oraš:

„Kar se tiče mojega političnega stališča, omenjam, da kot rojen Slovenec svoje materinščine nikoli ne bom zatajil, a da sem po svojem prepričanju primoran, okleniti se Nemcev! . . . Večina Slovencev je za to, da ostane dosedanja uredba naših šol nespremenjena (?), ker je le tako mogoče, da se Slovenci priučé nemščini v besedi in pismu. . . . Živo moramo obžalovati, da so volilec iz slovenskih krajev ob vsaki priložnosti za nazadek in za premembo šolskih odnosov ter se dádó voditi po drugih na svojo škodo („sich an einem ihnen Schaden bringenden Gängelbände führen lassen“), ne da bi pomislili, kako škodujejo svojim otrokom, in da mora vsak Korošec zapisati nemščino in napredek na svoj grb. Pa ni ljudstvo samo tega krivo, ampak moramo ta greh napisati na rovaš narodnih hujšakov, katerih je dosti v teh krajih, — ljudij, ki za vsem težé prej, nego za svojim svetim ciljem!!! . . .“

Tako je tedaj besedoval pred tridimi Nemci „Slovenec, ki nikoli ne zataji svoje materinščine“. Toda, žalostna nam majka, da bi res štela med svoje sinove take odpadnike, ki ne poznajo boljšega posla, nego drviti za našimi nasprotniki čez drn in strn ter sramotiti ob vsaki priliki našo lepo govorico slovensko. Taki ljudje — narodni izdajice — naj nikar ne zlorabijo poštenega imena „Slovenec“.

Gospod Oraš je besedičil, da se slovenska deca le v sedanjí šoli mora priučiti nemščini; proti temu je neovržna istina, da se v naših šolah otroci ne naučé niti nemščine, niti slovenščine.

Tako se je tedaj tarnalo o zatiranju Nemcev dné 16. oktobra v St. Paternionu (Ghon-Oraš); tako tri dni prej v Beljaku (dr. Steinwender); tako dné 15. oktobra v Volšberku (V. Prettner); tako slednjič osem dni pozneje v Celovcu (pl. Dumreicher).

Naša stvar je pravična; — zato slovenski Korotan tudi preko združene falange: Steinwender-Ghon-Oraš-Prettner-Dumreicher — stopaj na dan!

Iz goriških Brd, 29. oktobra. Kanonična vizitacija je končana. V St. Lorencu je bila birma 16. oktobra, v Kožbani 17., v Biljani 18., 19. pa v Smartnem in 20. v Kviškem. Prvi dve župniji sta že prav na meji italijanski. Biljana je nekako središče spodnjih Brd. Ima poštni urad in obsega še šest vikarijatov.

O priliki kanonične vizitacije v Smartnem so sklenili, da razširijo tamošnje pretesno župnijsko cerkev. Ker imajo že potrebnega denarja dovolj, lotili se bodo dela že prihodnjo spomlad.

Z birmo v Kviškem 20. t. m. se je kanonična vizitacija v ločniškem dekanatu zaključila. Popoldne je knezo-nadškof proti Gorici odrinil. Mimogredé je v Pevmi s svojim pohodom osrečil ondotnega vikarja čast. g. Štef. Pahorja, 82letnega starčka, zlato-mašnika, ki pri vsej svoji starosti še vedno sam oskrbuje težavni pevmski vikarijat.

Kako je bil prevzvišeni s krščanskim življenjem ljudij in z delovanjem duhovščine zadovoljen, to vé on sam. Ali delovanje in napor duhovščine morali bi obroditi še mnogo več sadú krščanskega življenja, ko bi ne bilo nekaterih ovir.

Mnogi Briči bodijo s sadjem po svetu in prinesó potem domov marsikaj, kar je občini v izpodtiko.

Naša mladina smatra se že za samostojno, ko komaj ljudski šoli odraste in v bližnje tvornice na delo zahaja. Mnogo slučajev je, ko tak fantalin pri trinajstih, štirinajstih ali petnajstih letih že začne se pogajati s stariši, koliko da jim bo vsak teden dal za jed in pranje; drugo, kar zasluži, pa zá-se shrani in potrosi za igro in popivanje, kateremu se začne že pri tej starosti privajati.

Žalibog, da niso redki taki stariši, ki jednake pogodbe s svojimi še nedoraslimi otroci sklepajo. Tako puščajo potem ostali denar, katerega v tovarnah dobé, svojim neizkušenim otrokom, da ga po krémah z igro in popivanjem zapravijo, ob jednem pa tudi vero in strah božji zgubé.

In te nesrečne krème! Ali mi boste verjeli, da jih je tri četrtine preveč? Vasi s 1000—1800 prebivalci imajo jih po 10, 15 in še več. Vsak teh krémarjev hoče od krème živeti. Zato pa se prav velikokrat za vrata postavi božja in cerkvena zapoved. Tudi krémarskega reda, ki na steni visí, se ne drže. Saj se, žalibog, v mnogih vaséh le premalo pazi, da bi se tudi izvrševal. Pri takih razmerah, kako bi bilo mogoče, da bi mnogo izmed ljudstva, ki je tako že k vživanju nagnjeno, ne zabredlo?

Zlo, ki jih mnogo v pogubo tira, so pa tudi naši plesi. Ne samo mladina, ampak ljudstvo sploh je po nekaterih vaséh na ples zaslepljeno. Stariši sami večkrat deklé na ples silijo. Krémariji in celó občinski zastopniki večkrat ples zagovarjajo, celó od plesa občinske dohodka zahtevajo.

Tako še po nekaterih občinah in vaséh vsak mesec, da, vsako nedeljo, pleše. Če pa ni javnih plesov dovolj, pomagajo jim škripači s harmonikami, katere slišiš v nedeljo po dve ali tri v eni in isti vasi. Naši župani bi v tej zadevi mnogo lahko storili, če bi bili bolj odločni in resolutni. Žalibog pa, da so nekateri preboječi, drugi ne izprevidijo, kako po takih veselicah ljudstvo v gmotnem in нравnem óziru propada.

Le nekoji to izprevidijo in tudi duhovščini res na roko gredó pri zatiranju razvad in posebno plesa. Bog jih živi take župane in občinske zastopnike, ki se z duhovščino v zvezi trudijo za lepo krščansko življenje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. novembra.

(Udanostne izjave.) Občinski odbor za občino britof-vremensko je poslal to-le izjavo: Z vso iskrenostjo Vam vdani podpisani obč. odbor opazuje z žalostjo, kako že dlje časa, osobito pa od sijajne zvršitve I. slov. kat. shoda nepoklicano in predrzno napadajo Vašo prevzvišenost „naprednjaški“ listi s tem, da sumničijo Vaše preblage namene, da bi tako ovirali Vaše plemenito delovanje za sv. vero in za naš ljubi narod. — Mi in naši po nas zastopani verni občani, ki iz srea želimo mir med slovenskim narodom, imamo popolno zupanje v Vas, kakor od Boga nam poslanega duh. pastirja. Vsemogočni ohrani nam Vas zdravega in čilega še mnoga, mnoga leta! — Andrej Magojna, župan, Jak. Novak, And. Dekleva, svetovalec, Maks Dekleva, Jož. Kovačič, Janez Dekleva, Jak. Prink, Jož. Tominc, Janko Dekleva, odborniki.

Velika občina Dobrunje pri Ljubljani je izročila po svojem županu nastopno izjavo: Podpisani odborniki občine dobrunjske pod Ljubljano zvedeli smo z zadoščenjem iz ljubljanskih katoliških listov, da je že mnogo občinskih zastopov naše dežele Vaši prevzvišenosti poslalo krepkih protidmevov zoper zlobno pisarenje slov. liberalnih časnikov, kakoršno se je z novo surovostjo vnelo po I. slov. kat. shodu. Vernemu katoliku je umevno, zakaj po tako sijajno dovršenem katoliškem shodu toliko besni pekel po svojih služéh mu liberalcih; tudi ni težko uvideti, zakaj toliko obrekljivih in natoľeljivih napadov meri ravno na Vašo prevzvišeno osebo — saj je bilo le po Vaši ter drugih prevzvišenih škofov višji pastirski naklonjenosti mogoče, da se je katoliški shod v Ljubljani, kakor smo sami videli, tako krasno izvršil.

Radí bi mi poznali deželo kakeršnihkoli drugovercev, kjer bi se smel nekaznovano ter z enako predrznostjo žaliti verski čút ljudstva, kakor se sme grdit pri nas, in menimo, da tudi na Turškem na tak način ne ščuvajo ter ne podpihujejo proti svoji višji duhovni oblasti, kakor na vsej črti delajo to liberalni naši listi. V takih okoliščinah molčati, bilo bi od katoliških mož zanemarjenje dolžnosti. Pri-družimo se torej tudi podpisani z vso odkritosrčnostjo vsem Vam že doposlanim udanostnim izjavam, slovesno ugovarjamo proti vsakojakim napadom na Vašo osebo, v kateri vidimo naslednika apostelnov, vzlasti proti onim treh liberalnih poslancev v zadnji seji letošnjega deželnega zbora kranjskega. Izrekamo, da to niso poslanci katoliško-vernih volilcev ter iskreno obžalujemo, da so kranjska mesta poslala v deželno zbornico poslance tako zmedenih verskih nazorov in vse drugačnega verskega mišljenja in življenja, kakor je ogromna večina našega naroda. Občina Dobrunje, dne 10. oktobra 1892. — J. Korbar, župan; Jak. Levičnik, Jak. Černe, svetovalec; Fr. Ferkol, Fr. Rabnik, Jan. Bončar, Anton Žagar, Anton Novak, Tomaž Dimnik, Mat. Selan,

Mat. Židan, Fr. Trtnik, Jož. Matos, Stefan Keber, Jož. Škrjanec, Jan. Lampič, Mih. Škrjanec, A. Jamar, Anton Povše, Fr. Cusak, Jan. Jeršin, Jože Štrukelj, Jan. Habijan, Fr. Novak, Jak. Keber, M. Remec, Jan. Černe, Jož. Kočevar, Jan. Frkol, Jan. Zupanič, Fr. Verbič. — Notranjski občini britof-vremski in dobrunski občini pri Ljubljani zaslužite za prelepi izjavi najiskrenejšo zahvalo vseh vernomislečih Slovencev. Živeli!

(Sumljiv slučaj bolezni na Dolenjskem.) Dne 31. oktobra je zbolel 50letni Jože Pajk na Vrhu, občine Leskovec pri Višnji Gori za boleznijo, podobno koleri, ter drugi dan umrl. Zdravniška preiskava ni ovrгла suma, zato je okrajni zdravnik g. dr. Pavlič v vasi Vrh ukazal vse naredbe proti koleri. Ker pa Pajk ni prišel v dotiko s tuji in obdukcija ni dokazala kolere, skoraj gotovo ni kolera vzrok njegove smrti. Sicer pa je hiša razkužena in vaščani pod nadzorstvom.

(Bitva pri Kustoci.) Včera okoli poldne so bili prevzvišeni gosp. knezoškof nad jedno uro v redutni dvorani, kjer so si ogledali podobo bitve pri Kustoci. Popoldne so si podobo ogledali gg. bogoslovci. Med drugimi je bil tudi vpokojeni stotnik g. vitez Zitterer, ki si je na tem bojišču priboril venec slave. Jutri od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne je razstava odprta le za vojake, ki si v posameznih oddelkih ogledajo podobo kraja, kjer je avstrijska armada tako slavno zmagala mnogo močnejšega sovražnika. V nedeljo je razstava zopet za občinstvo odprta.

(K preskušnji za učiteljsko usposobljenje.) V pondeljek 7. t. m. se je oglasilo 13 učiteljev in 13 učiteljic, izmed teh 4 uršulinke in 1 šolska sestra za meščanske šole in 1 za ljudske šole.

(Ogenj.) V torek zvečer je začel goreti kozolec posestnika Komatarja v Smledniku. Pogorela sta tudi hiša in svinjak. Govori se, da je zanetil ne-previden tobakar. — V ponedeljek popoldne so v Skrljavi v velikolaškem okraju pogorela vsa poslopja Jerneju in Matiji Petriču, Janezu Maroltu pa vezan kozolec. Škode je nad 4400 gld., zavarovani pa so bili le za 700 gld.

(Konservativno obrtno društvo v Ljubljani) ima v nedeljo dne 6. t. m. v prostorih katoliškega rokodelskega doma zabavni in poučni večer. Začetek ob 5. uri. Odbor vabi vse č. člane z rodbinami vred.

(Komu je „Edinost“ zagovornica?) Od Svete Gore se nam piše: Znano je, da je nekdo čast. g. dr. Mahnič obrekel, da je on v svojem latinskem perijodičnem listu pisal proti slovenskim stavkom, ki se rabijo mej krstom. Bilo je pa ravno nasprotno res. Dr. Mahnič je sam odločno one slovenske stavke zagovarjal. Dr. Mahnič je zato dotičnega že dvakrat javno pozval, naj svoje obrekovanje, koje je širil v neki knjižici po svetu, — prekliče, ako ima le kaj vesti, časti, čuta za pošteno ime svojega bližnjega. Dotični ni tega storil. . . . A glejte, „Edinost“ ne brani nedolžno obrekovanega dr. Mahniča, ampak dotičnega, ki ga je obrekel in ne preklical: „Gospod, — pravi „Edinost“, — bodi uverjen, da ga tu spoštujemo (!) in ljubimo vsi, vzlic napadom z neke poznane strani. Naša ljubezen bodi mu v povračilo za vse napade.“ — „Edinost“ brani one, ki ne preklicujejo obrekovanja! Lepa kultura! Ako pa njena „ljubezen“ dotičnega gospoda odveže od dolžnosti, da prekliče, to vé najbolje sam.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca oktobra vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 778 strank 158.878 gld. 79 kr., vzdignilo pa 288 strank 162.820 gld. 76 kr. Meseca julija do vštetega meseca oktobra bilo je 370 prosilcem za posojila na zemljišča dovoljeno posojila 269.676 gld.

(Ubežnik.) V torek zvečer je vojak St. Verne ubežal iz brambovske vojašnice v Mariboru ter se skril v gozdu blizu domače vasi Dežna pri Makolah. Tu ga zasači žandar iz Poličan. Ko ga vojak zagleda, zakliče: „Živega me ne bote dobili“, ter si z britvijo prereže vrat, da je bil v trenutku mrtev.

(Narodna ravnopravnost pri c. kr. poštah.) Iz Podjunske doline na Koroškem se nam poroča: Člen 19. osnovnih zakonov veli: „Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik. Država prizna ravnopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju. . . .“ Da se ta člen prezira, priča zopet sledeče: V Šmihelu nad Pliberkom oddalo se je dvoje pisem z naslovom: „Slavni . . . v Doberli

vasi." V Šmihelu vé pač vsak otrok, kje je slovenska „Doberla ves“, a premnogim je nemški „Eberndorf“ — v deveti deželi. Ne tako tamošnjemu poštnemu uradu. Kajti omenjeni pismi vrnila sta se odpošiljatelj z mnogimi „??“ in opaskami: „Post?“, ter: „zurück zur Angabe der Post“. Dodan je bil še zavitek z opombo: „Es wolle stets die Poststation in deutschen Worte (sic!) Angegeben (sic!) werden damit die Correspondenzen (sic!) von der k. k. Amb. nicht rückgeleitet werden“. Tedaj dotični poštar zahteva „deutsche Worte“, — kako pa je zmožen nemščine, kažejo gorenje, doslovno navedena besede! Da more tedaj pismo iz Šmihela v Doberlovas, je treba — nemščine!! Tako mrzi poštarjem na slovenskih tléh slovenska beseda! Le čudimo se, da se ne branijo še tudi slovenskega — peneza! Gotovo se boje oglasil kmalu zopet kak Steinwender ali Ghon ter trobil „urbi et orbi“ na ušesa, — da se Koroška — slovenizuje!

(Volitev olomuškega nadškofa) bode dne 8. t. m. vpričo naučnega ministra barona Gautscha kot cesarskega komisarja. Nekateri listi trdijo, da bode nadškotom izvoljen grof Belrupt Tissac.

(Vabilo) k veselici, kojo priredi „Bralno društvo“ na Št. Višigori v proslavo sedemstoletnice ustanovljenja tukajšnje fare, dne 13. novembra 1892. Spored: 1. „Sedemstoletnica“, moški zbor, sopran-alt-solo. 2. Pozdrav predsednikov. 3. „Pogovor z domom“, mešani zbor. H. Volarič. 4. Govor. 5. „Cesarska himna“, petje z godbo. 6. „Dva gospoda pa jeden sluga“, igra. 7. „Slovan na dan“, moški zbor. I. Laharnar. 8. „V pepelnini noči“, deklamacija. 9. „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. Anton Nedved. 10. „Bob iz Kranja“, igra. 11. „Jadransko morje“, moški zbor. A. Hajdrih. 12. srečkanje. Med posameznimi točkami svira domača godba. Po veselici prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina 10 kr. K udeležbi uljudno vabi odbor.

Pozora vredno za cerkvena predstojništva. Poštnim izvodom današnje številke pridejan je prospekt s podobami dobroznane tvrdke J. B. Purger v Grödn (na Tirolskem), katera se priporoča velečastiti duhovščini in častitim gospodom cerkvenim predstojništvom za napravo cerkvenih in domačih altarjev in tabernakeljev v vsakem slogu. Ta tvrdka ima veliko izbero narisov in fotografii na ogled in izbero ustim, ki mislijo kaj naročiti. Razpošilja tudi križeva pota z okvirji (v kakeršnem koli slogu), potem jaslica po vsaki meri in predlogu, katere se lahko postavijo na altarje, in božje grobove i. t. d. Mnogobrojna spričevala cerkvenih predstojništev in cerkvenih višjih oblastev izrekavajo se jako priznalno o podobarskih delih Purgerjeve tvrdke. Zato si oglejte cenik, ki je pridejan našemu listu in ga shranite, da ga bodele imeli pri rokah, kadar bodele morda potrebovali lesenih podob ali Kristusovih teles.

Telegrami.

Praga, 3. novembra. V dinamični tovarni v Rostoku pri Pragi razletela se je gelatinska izdelovalnica. Dva delavca sta bila ubita. Pok je bil tako silen, da se je slišal več ur daleč.

Peterburg, 4. novembra. Od 18. do 30. oktobra jih je v mestu Kijevu 157 zbo-

lelo za kolero. 46 pa umrlo; v kijevski guberniji jih je pa zbolelo 2171, umrlo pa 786; v tambovski guberniji jih je pa 647 zbolelo in 275 umrlo.

Madrid, 4. novembra. Govorice o ministerski krizi niso osnovane.

Stuttgart, 4. novembra. Nemški cesar prišel je včeraj zvečer in bil oficijelno vsprejet. Vladaarja sta se presrečno pozdravila in mej burnimi „hoch“-klici odpeljala se skupno v grad.

Kairo, 3. novembra. Eskadron egiptske konjice je odšel v Suakim, kjer so se stvari jako nevarno zasukale.

Listnica vredništva:

Mnoge gg. dopisnike prosimo, naj potrpe, ker se nam je nakopičilo gradiva.

Umrli so:

1. novembra. Doroteja Rozman, kajzarjeva vdova, 64 let, Kravja dolina 11, ostarelost.
2. novembra. Klara Kobler, ključavničarjeva vdova, 67 let, Karlovska cesta 7, srčna hiba. — Ana Mirt, gostija, 78 let, sv. Petra cesta 79, carcinoma.

V bolnišnici:

31. oktobra. Marija Juran, gostija, 50 let, griža.
1. novembra. Janez Sever, gostac, 78 let, marasmus et catarrh. intestin — Jernej Arhar, delavec, 55 let, fractura columnae vertebrarum.

Tuji.

2. novembra.

Pri **Maliču**: Gyory, Skodlar, Goldman, Bräselmayer, trgovci, z Dunaja — Terpotio, ravnatelj, iz Trbovelj. — Makesch, trgovec, Kallin, Hanak, inženjer, iz Gradea. — Kancky, zasebnik, in Ranbischek, iz Prage. — Nowan iz Ribnice. — Přibil, trgovec, trgovec, iz Linca. — Duimitseh s soprogo z Reke. Casper, trgovec, iz Kočevja.

Pri **Slonu**: Fleischmann, Gellis, Pitschmann, trgovci, z Dunaja. — Hartman, Trojan, trgovec, iz Gradea. — Dolar iz Kranja. — Siegfried, trgovec, iz Frankobroda. — Homan, trgovec, in Rupnik, iz Radovljice. — Lapajne, okrajni komisar, iz Postojne. — Lapajne in Sinkovec iz Idrije. — Kugel, trgovec, iz Lrova. — Janković, potovalec, s Hrvaškega. — Bois de Letur iz Trsta. — Sonnenberg, trgovec, z Ogerskega. — Pfeiffer, oskrbnik, iz Tupaliča. — Hauer, trgovec, iz Vel. Kanize.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kosjek, uradnik, in Suchy, jurist, z Dunaja. — Kosmel iz Idrije. — Christl, trgovec, z Reke. — Repnik, trgovec s sadjem, iz Spielfelda.

Pri **bavarskem dvoru**: Černi, posestnik z Notranjskega.

Pri **avstrijskem caru**: Smolnikar iz Dragomera. — Luiano iz Trsta. — Zupan iz Logotca. — Seyfert s sinom iz Beljaka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur
7. u. jut.	731-5	9-0	brezv.	megla	1-00
8. u. pop.	732-9	12-4	sl. szap.	oblačno	dež
9. u. sveč.	735-6	10-0		oblačno	
Srednja temperatura 10-8°, za 4-4° nad normalom.					

Lepa in dobro ohranjena sobna garnitura

namreč: zofa, miza in 6 fauteuil-ov je po prav nizki ceni na prodaj.

Kjé — se poizve pri upravništvu „Slovenca“.

522 2-1

Málinčev sirup.

Pripravljia se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodisečih gorskih máline. Steklenica 1 klg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3½ klg. málinčnega sirupa poštno teže, po 10 klg., 20 klg. in 40 klg. Steklenica za poskušnjo zastoj in franko.

Gosp. lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani.

Kemična preiskava je dokazala, da je Vaš málinčev sirup posebno izvrsten.

C. kr. kemiško-fiziološka postaja za preskuševanje v Klosterneuburgu pri Dunaju.

Ravnatelj: prof. dr. L. Roesler.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (265) 12

Velika 50krajcarska loterija.

Glavni dobiček

75.000 goldinarjev

Srečke à 50 kr. priporočaj:

J. C. MAYER v Ljubljani.

Žrebanje

nepreklicno

1. dec. 1892.

Bitka pri Kustoci.

V tukajšnji redutni dvorani je razstavljena

plastična podoba

bitke pri Kustoci

z dne 24. junija 1866. — Razstava je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne.

Vstopnina ob delavnikih 20 kr., ob nedeljah in praznikih 10 kr.

509 9-5

Dunajska borza.

Dne 4. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld.	80	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	50		
Zlata renta 4%, davka prosta	114	90		
Papirna renta 5%, davka prosta	100	30		
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	986			
Kreditne akcije, 160 gld.	310	75		
London, 10 funtov strl.	119	75		
Napoleonond (20 fr.)	9	53		
Cesarski cekini	5	70½		
Nemških mark 100	58	80		

Dne 3. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	112	gld.	—	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	45		
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140	—		
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152	50		
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186	50		
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	25		
Zastavna pisma	100	—		
Kreditne srečke, 100 gld.	191	—		
St. Genois srečke, 40 gld.	63	30		

Ljubljanske srečke, 20 gld.	—	gld.	—	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16	70		
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—		
Salmove srečke, 40 gld.	62	50		
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60	—		
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	25		
Akcije Ferdinandove sav. želez. 1000 gl. st. v.	2790	—		
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97	—		
Papirni rubelj	1	16½		
Laških lir 100	—	—		

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4½% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalnej pisarni ustno in pismeno.